

РЕШЕНИЕ

№ 15857

гр. София, 01.09.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в публично заседание на 13.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова, като разгледа дело номер **618** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 84, ал. 3 във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Ш. М. Х. (S. M. H.), [дата на раждане] в провинция К., А., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], настанен в „ПМЗ – кв. Военна рампа“ - Приемателен център на Държавната агенция за бежанци при Министерски съвет (ДАБ - МС) – С. против Решение № 499 от 08.01.2024 г. на председателя на ДАБ – МС, с което по реда на чл. 68, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ, му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност и необоснованост на оспорения административен акт. Застъпено е становище за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила по чл. 35 и чл. 36 от АПК. Твърди се, че решението е постановено при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ на изложените в бежанската история релевантни обстоятелства относно наличието на основателни опасения от преследване, както и на реална заплаха за живота на жалбоподателя при връщането му в държавата по произход. В този аспект, се сочи, че съществено значение за спазване на нормативно уредения в чл. 33, т. 1 от Конвенцията за статута на бежанците (чл. 4, ал. 3 ЗУБ) принцип на забрана за връщане („non refoulement“) в държавата по произход, е обективното изясняване на актуалното към момента на постановяване на решението

обществено и политическо положение, което се твърди да не е сторено в административното производство. Според жалбоподателя, представената справка от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, на която се е позовал административният орган в обжалваното решение, е твърде обща и не съдържа информация за актуалните събития от лятото на 2021 г. Изложени са аргументи и за неправилно приложение на изискванията на чл. 9 от ЗУБ, в противоречие с Решение на Съда в Л. от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465/07 г., с което е прието, че не е необходимо молител на субсидиарна закрила (хуманитарен статут) да доказва, че е реално застрашен в държавата си по произход по причини или фактори, произтичащи от лични обстоятелства. С тези аргументи, е обосновано искане за отмяна на оспореното решение.

Жалбоподателят не участва в проведеното съдебно заседание поради самоволното напускане на мястото, в което е бил настанен – Приемателен център на ДАБ – МС – кв. Военна рампа, - [населено място], без да посочи адрес на пребиваване на територията на страната. В този смисъл, по делото е представена информация от ДАБ – МС (л. 65).

Ответникът – председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, чрез процесуалния си представител – юристконсулт Х., оспорва жалбата. Застъпва становище за неоснователност и необоснованост на аргументите, с които се иска отмяна на оспореното решение. Счита, че жалбата следва да бъде отхвърлена.

Софийска градска прокуратура не взема становище по жалбата и не участва със свой представител в съдебното производство, въпреки своевременното уведомяване за провеждането му.

Административен съд - София град, Първо отделение, 26 състав, след като обсъди по отделно и в съвкупност приложените към делото доказателства, в контекста на становището на страните и съобразно правомощията си по чл. 168, ал. 1 във вр. чл. 146 от АПК, прие за установено от фактическа страна:

Административното производство е започнало по молба, заведена с вх. № ВР – 13 - 4413 (рег. № УП-15053) на 26.09.2023 г. в ДАБ при МС (л. 54 – л. 55) от Ш. М. Х. (S. M. H.), гражданин на А., [дата на раждане] в провинция К., А., ЛНЧ [ЕГН], съдържаща искане за предоставяне на международна закрила на територията на Република България.

В деня на завеждане на молбата – 26.09.2023 г., в присъствие на преводач от дари, е съставен Регистрационен лист и е изготвена Евродак дактилоскопна карта (л. 50 – л. 52 и л. 46). На жалбоподателя са връчени писмена покана за провеждане на интервю на 03.10.2022 г., Указания относно компетентния орган и реда за подаване на молба за закрила, както и досежно процедурата, която ще се следва, правата и задълженията, които чуждите граждани имат на територията на РБългария. Предоставен му е и списък на организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут с приемни в ДАБ при МС, както и информация за задълженията, които следва да съблюдава в центровете на ДАБ - МС.

Самоличността на жалбоподателя е удостоверена с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, поради непредставяне на валидни документи, издадени в държавата по произход (л. 43). Чужденецът е декларирал съгласие за обработване на личните му данни за целите на производството по закрила, както и за събиране на официални данни от значение за производството по предоставяне на закрила от други органи и

организации, включително и в страни, различни от страната му на произход (л. 39, л. 40 – л. 41).

В деня на завеждане на молбата за закрила, с Решение № 188 от 26.09.2023 г. (л. 32 – л. 33) жалбоподателят е бил настанен в Регистрационно – приемателен център (РПЦ) – [населено място],[жк]. Връчени са му Указания за правата и задълженията, които има в зоната за движение, принадлежаща към РПЦ – С., съгласно Решение на Министерския съвет, както и писмена информация, съдържаща данни за местата, на които при необходимост може да получава допълнителна информация.

Само седмица след настаняването, жалбоподателят е напуснал самоволно общежитието заедно с още 69 лица, за което по надлежния ред е уведомен началника на Отдел „Производство за международна закрила“ – кв. Военна рампа (л. 28 – л. 31). Независимо от това, с писмо рег. № УП – 15053 от 23.10.2023 г. (л. 27) е отправено искане до директора на Дирекция „М“ – ДАНС за становище, съгласно чл. 58, ал. 10 от ЗУБ.

На 06.11.2023 г., поради неустановяване местопребиваването на жалбоподателя, до зам. председателя на ДАБ – МС е направено предложение за прекратяване на производството за международна закрила, поради наличие на основанията по чл. 15, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 26).

Постъпило е и становище от директора на Специализирана дирекция „М“ – ДАНС – рег. № М – 23489 от 09.11.2023 г., в което на основание чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС, е посочено, че ако лицето отговаря на условията по ЗУБ, ДАНС не възразява на Ш. Х., гражданин на А. да бъде предоставена закрила на територията на РБългария (л. 24).

На 07.12.2023 г. служители на Главна дирекция „Гранична полиция“ – Аерогари – Министерство на вътрешните работи, в изпълнение на задълженията по чл. 17, т. 2 от Наредбата за отговорността и координацията на държавните органи, осъществяващи действия по прилагането на Регламент Д. и Регламент Евродак, приета с ПМС № 332/28.12.2007 г. (ДВ, бр. 3/2008 г. последно изм. ДВ, бр. 46/2022 г. в сила 21.06.2022 г.), въз основа на получена информация, че жалбоподателят Ш. М. Х. е установен на територията на друга държава - членка – Ч. и последващия му трансфер в РБългария, са извършили необходимите действия по приемането му, след което на основание чл. 64 от ЗМВР, са му връчили Разпореждане да се яви на 08.12.2023 г. в ДАБ – МС (л. 23).

С Решение № 240 от 08.12.2023 г. на началника на П. „Военна рампа“ при ДАБ – МС и на основание чл. 51, ал. 2 във вр. чл. 29, ал. 1, т. 3 и ал. 4 от ЗУБ (л. 21), по молба на жалбоподателя от 08.12.2023 г. (л. 22), отново е настанен в Регистрационно приемателен център – С., Отдел „ПМЗ – Военна рампа“.

На 09.12.2022 г. в присъствие на преводач от дари, посочен като разбираем за жалбоподателя в Регистрационния лист (л. 50) и в Декларацията по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 43), е проведено интервю, документирано с Протокол (л. 18 - 20). Като причина за напускане на държавата си по произход А. през 2019 г., жалбоподателят е посочил липсата на сигурност и усещането за застрашеност, създадено му заради това, че в продължение на месец – два след завладяване от талибаните на провинцията, в която е живял е започнал да помага като доброволец на съпротивата, участвайки при транспортиране на оръжия и боеприпаси (патрони). Отрекъл е да е членувал в политическа партия или организация, както и да е отбил военна служба. Подробно е описал периодите си на престой в различни държави до задържането си през м. септември 2023 г. на територията на РБългария. Като причина за напускане на

РТурция, където се е установил в продължение на повече от 4 години, жалбоподателят е посочил опасенията от депортиране в А..

На 21.12.2023 г. на председателя на ДАБ – МС е представено писмено становище от експерта провел интервюто, съдържащо предложение за отказ да бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут на гражданина на А. Ш. Х. (л. 21).

При постановяване на оспореното Решение, административният орган се е позовал на официалната информация, отразена в Справка вх. № ЦУ-1658 от 25.10.2023 г., изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно общото положение и актуалната хуманитарна ситуация в А. (л. 15 - 17). В Справката е посочено, че поддържането и консолидирането на властта от талибаните създава условия за относителна липса на въоръжен конфликт на фона на продължаващо ограничаване на основните права и свободи на гражданите на А. и особено на жените и момичетата. Отчетено е, че запазеното относително равновесие на икономиката на сравнително ниско ниво е фактор, който поставя значителна част от населението в зависимост от хуманитарно подпомагане. Същевременно, е посочено, че резултатите от макроикономическото управление на талибаните са по-добри от очакваните, доколкото е стабилизирал обменния курс, инфлацията е запазена на ниско ниво, увеличен е износът и ефективно се събират планираните приходи. В този аспект, е посочено, че състоянието на наследените от талибаните работещи институции рязко контрастира на това от 90-те години на миналия век. Не е пропуснато да бъде отразено и състоянието на хуманитарната извънредна ситуация (СНЕ), в която се намира А. от лятото на 2021 г. Отчетена е промяна в основните сили движещи хуманитарните нужди – през 2021 г. – най-вече конфликти, докато през 2023 г. – изменение на климата, заплахи за сигурността, икономическа криза, риск от бедствия като напр. обявената през 2021 г. национална суша. Посочено е, че на 23 септември 2023 г. е одобрена безвъзмездна помощ за защита на благосъстоянието и поминъка на уязвимите афганистанци от Азиатската банка за развитие и от Европейския съюз, а Турция е изпратила 20 тона медицински консумативи. Подробно са посочени ограниченията и специалното отношение на управляващите спрямо музикантите.

В мотивите на оспореното решение е прието, че в изложените по време на интервюто релевантни за бежанската история фактически данни не се съдържат такива, от които може да се приеме, че жалбоподателят е напуснал държавата си по произход поради преследване заради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, изразяване на политическо мнение и/или убеждение. Поставен е акцент върху липсата на твърдения за отправяни заплахи към личността на търсещия закрила по нито една от посочените причини, включително и за опасения от преследване. Отразено е, че не са установени данни, а и не са изложени твърдения по време на интервюто, афганистанският гражданин да е бил преследван, включително и да изпитва опасения от евентуални бъдещи подобни заплахи, имащи значение при преценката относно наличието на основанията по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Заявеното усещане за застрашеност, обосновано с твърдения за краткосрочно участие в съпротивата срещу талибаните, законосъобразно е прието за неподкрепено с останалата част от описаните релевантни факти в бежанската история. Направен е извод за липса на обективни данни за предприети дискриминационни мерки, нарушаващи правото на живот на кандидата за закрила в държавата му произход, включително и за реални действия на преследване както от държавни органи, така и от организация, на която държавата не желае или не може да противодейства. Според

административния орган, изложените причини от жалбоподателя, които са го мотивирали да напусне А. не са правнозначими за търсената международна закрила, доколкото въз основа на тях дори не могат да бъдат установени лични опасения.

Отчетено е и поведението на жалбоподателя в производството за предоставяне на закрила след подаване на молбата в ДАБ – МС на 26.09.2023 г. – самоволното напускане на мястото, на което е бил настанен, включително и незаконното напускане на територията на РБългария, което е обяснено с желание да се установи трайно в Германия където живее негов племенник. Въз основа на тези факти, е направен извод, че молбата за предоставяне на международна закрила на територията на РБългария е подадена единствено с цел да се осуети изпълнението на наложената принудителна мярка – „Връщане в държавата по произход - А.“ и да се узакони престоя на жалбоподателя на територията на страната.

По отношение на основанията по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ административният орган е приел, че бежанската история не съдържа твърдения за наличие на реална опасност при връщане в държавата на произход, жалбоподателят да подлежи на наказание, свързано с лишаване от живот (смърт или екзекуция). В този аспект, са изложени съображения и за липса на обективни данни, въз основа на които може да се приеме, че Ш. Х. е напуснал А. поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, както и да е бил обект на неправомерни посегателства или да е бил подложен на насилие. Направен е извод, че жалбоподателят не е бил изложен, а и не съществува риск от тежки посегателства, по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Не са установени данни за добре обоснован страх от преследване, както и за индивидуализирана заплаха за живота, за да се приеме наличие на основания за предоставяне на хуманитарен статут.

Обжалваното Решение № 499 е постановено на 08.01.2024 г. от председателя на ДАБ при МС (л. 8 – л. 13) и е връчено на жалбоподателя в присъствието на преводач на 11.01.2024 г. (л. 13).

Повторното самоволно напускане на Регионалния приемателен център, в който жалбоподателят е настанен по негово желание след установяването му от органите на полицията след връчване на оспореното Решение и депозирането на жалбата, с която е сезиран съдът, не поставят под съмнение надлежното сезиране, доколкото упражненото право на жалба е действие в защита на личния интерес на чужденеца, спрямо когото е постановено неудовлетворяващо искането му за предоставяне на международна закрила, решение.

В съдебното заседание от процесуалния представител на ответника се представи актуална към 05.01.2024 г. Справка, изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС вх. № ЦУ – 38 от 05.01.2024 г. за политическата и икономическата обстановка в А. (л. 68 - л.73), приобщена като доказателство по делото.

Описаните релевантни за правния спор факти не се оспорват от страните и позволяват да се направят следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – депозирана е в предвидения в разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗУБ преклузивен срок (Решението е връчено на жалбоподателя в присъствие на преводач на 11.01.2024 г., а жалбата е заведена на 17.01.2024 г. - л. 5). Подадена е от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност административен акт.

Разгледана по същество – жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Оспореното Решение е постановено от компетентен административен орган –

председател на ДАБ при МС, в кръга на нормативно определените му правомощия. Оспореното Решение е издадено в предвидената писмена форма, при спазване на процесуалните правила, обезпечавачи ефективното участие, включително и личното упражняване на правото на защита от жалбоподателя.

Въз основа на приобщените доказателства е установено по несъмнен начин, че жалбоподателят е информиран писмено на разбираем за него език (пашу) за реда, който ще се следва в производството по подадената молба за получаване на международна закрила, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 от ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е предоставена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си, като за целта му е бил осигурен преводач на заявления от него разбираем език - дари. В приложения протокол, с който е документирано проведеното интервю, жалбоподателят с подписа си е удостоверил липсата на възражения и необходимостта от допълнения в съдържанието му.

В съответствие с изискването на чл. 73 от ЗУБ, молбата е разгледана индивидуално, а на кандидата за закрила е предоставена възможност да изложи свободно и добросъвестно всички свои доводи, без ограничения за представяне и на доказателства в подкрепа на твърденията.

Решението е постановено и в съответствие с материалния закон.

Разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ регламентира предпоставките (условията), при наличието на които на чужденец може да бъде предоставен статут на бежанец в Република България, а именно – да не може или да не желае да се ползва от закрилата на държавата си на произход, или да не желае да се завърне в нея, поради основателно опасение от преследване основано на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или изразяване на политическо мнение и/или убеждение. Наличието и основателността на опасенията се преценяват въз основа на данните от бежанската история на кандидата. В Регистрационния лист, както и в декларацията по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ жалбоподателят е посочил, че е [дата на раждане] в провинция К., Ислямско емирство А., гражданин е на А., с етническа принадлежност – тюркмен, мюсюлманин – сунит.

Законосъобразен е изводът на административния орган, че изложените, по време на интервюто, причини за напускане на държавата на произход не могат да бъдат свързани с нито едно от условията, визирани в разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Нещо повече, категорично е заявено, че самоволното напускане на бежанския център е било мотивирано от желание да се установи в Германия при свой племенник, въпреки подадената молба за закрила в РБългария.

Кандидатът за закрила не твърди да е бил обект на преследване от държавни органи, от партии или организации, или недържавни субекти в страната си по произход. Отрекъл е както той, така и останалите членове от семейството му да са имали проблеми поради религията, която изповядват или заради етническата си принадлежност. Посочил е, че родителите, братята и сестрите му продължават да живеят в А., като не е заявил някой от тях да е имал проблеми от какъвто и да е характер с официалната власт. По време на интервюто кандидатът не твърди да е бил заплашван или спрямо него да е упражнявана някаква форма на насилие. Няма данни да е осъждан или да е преследван наказателно от официалните власти в държавата си по произход. Не е служил в армията и не е преминал военно обучение. Изложеното,

дава основание на съда да приеме, че липсват законовите основания на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец.

Споделима е и преценката на административния орган за липса на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут. Разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ предвижда, че за да бъде предоставен хуманитарен статут на чужденец, освен че същият не следва да отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец, е необходимо да не може или да не желае да получи закрила от държавата си по произход заради опасения, че ще бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства като: смъртно наказание или екзекуция; изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; както и на тежки заплахи срещу живота или личността поради безогледно насилие, в случай на въоръжен конфликт.

В представената справка от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, на която се е позовал в мотивите на решението си административният орган, се съдържа информация, че в областта, в която е живял със семейството си жалбоподателя не е територия на „въоръжен конфликт“. Въз основа на данните за устойчивост на икономиката, макар и на сравнително ниско ниво, е направен обоснован извод, че за жалбоподателя не съществува проблем да се върне и да продължи да живее в държавата си по произход. Направен е обективен анализ на информацията, представена от него по повод на подадената молба за закрила, въз основа на който е прието, че в конкретния случай няма добре обоснован страх от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице основания за предоставяне и на хуманитарен статут.

Законосъобразно, преценявайки всички относими факти от бежанската история, административният орган е приел, че не са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход, жалбоподателят би бил изправен пред реален риск да се превърне в обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут.

Не могат да бъдат споделени съображенията в жалбата относно липсата на обективна и пълна преценка на всички обстоятелства от значение за положението в страната по произход, с което е обосновано искането за връщане на преписката със задължителни указания относно правилното приложение на материалния закон. Административният орган е спазил всички изисквания на закона, както при провеждане на административното производство, така и при постановяване на административния акт, предмет на съдебен контрол в настоящото производство.

Административният орган е обосновал решението си след задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, преценявайки, че по отношение на жалбоподателя не е налице нито опасност за живота и свободата, нито опасност от преследване поради националност, раса, религия, принадлежност към определена социална група или политическо мнение, нито реална опасност от тежко посегателство като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. Спазени са и изискванията, обезпечавачи правото на лично участие и на защита, въпреки че жалбоподателят не се е възползвал от възможността да представи доказателства в подкрепа на заявеното при интервюто.

Изложеното дава основание на настоящия съдебен състав да приеме, че обжалваното решение съответства на изискванията за законосъобразност, поради което жалбата като неоснователна и недоказана следва да бъде отхвърлена.

От процесуалния представител на ответника не е заявена претенция за разноски,

поради което съдът не дължи произнасяне по този въпрос.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. последно от АПК във вр. чл. 85, ал. 4 във вр. чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, Административен съд - София – град, Първо отделение, 26-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ш. М. Х. (S. M. H.), [дата на раждане] в провинция К., А., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН] против Решение № 499 от 08.01.2024 г. на председателя на ДАБ – МС, с което по реда на чл. 68, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ, му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението на страните пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: